

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt. fél évre 2 frt. negyed évre 1 frt. Egyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és fapulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

A járásbiróságok beosztásáról.

Évek óta küzdünk azon, hogy a kir. járásbiróságok hatásköre szélszerűbben, a körülményeknek megfelelőleg és illető községek tekintetbe vételével szabályoztassék.

Nem csak egy járásbiróság területe van oly helytelenül beosztva, hogy a jogkereső közönség fáradsággal, sőt több napi utazással tehet eleget megjelenési kötelezettségének.

Nem hivatkozunk egyesekre, de különösen kénytelenek vagyunk kiemelni azon igazán vizsaszás beosztást, mely a Gyulafehérvár közelébe eső községeknél tapasztalható.

M.-Szent-Imre, Gáldtő, Alsó- és Felső-Gáld, Krakkó, Szent-Benedek, Igenpatak, Boros-Bocsárd — Gyulafehérvárhoz egy fél — vagy legtöbb egy és fél órára fekvő községek széltalan beosztása a nagy-enyedi kir. járásbirósághoz, első példája lehet azon állításomnak, melyet fennebb felhoztam s mely minket különösen megyei biratosokat nagyon terhel.

Gyulafehérvár központi piacunk, ott adjuk el eladó terményeinket, oda kell befizetni adónkat, tehát adó tekintetében is főhelyünk — ott vásároljuk be szükségleteinket, tehát oly központunk, a hol egy járásra — feltéve, ha járásbiróságunk is ott lenne — mindent megkaphatnánk.

5—6 sőt több mérföldet kell mennünk, míg biróságunkat megkapjuk, — ügyes-bajos dolgaink eligazítása végett tehát nagy költséggel keressük fel azt, mert meg kell jegyezzem, hogy még vasuti hálózat sem vezet vidékünkön keresztül.

TÁRCZA

A nyelv.

Minden embernek csak egy van s ez igen nagy szerencse, mert legtöbbszőr ez az egy is igen sok.

Az orvosok azt mondják, hogy a nyelv csak egy kis húsdarab s ideg-szála az agyban vezetnek s általa tudjuk kifejezni gondolatainkat, vagyis a nyelv az élő beszéd organuma. Az igaz, hogy a nyelv csak egy kis húsdarab, mindazonáltal óriási nagy hatalom, mely uralkodik holtak és elevenek fölött. Es bármit mondjanak is róla a doktorok, idegszálaiknak a szívvvel is okvetlen összeköttetésben kell lenni, mert különben hogy tudná oly érthetően kifejezni érzelmeinket is? Gondolat és érzelm kifejezője!... Valóban csodálatos egy kis jószág az a nyelv!... Igazán mondta valamelyik nagy tudós: szólj s megmondom, ki vagy; ami közönséges nyelven annyit tesz: madarat tolláról, embert a hangjáról.

De hogy már előre elmondjam, a nyelv még egy más irányban is hatalmas szolgálatot tesz, t. i. az étel-nemek kóstolgatásában, amiért is az ingyencek a legdrágább kincseknek nyelvüket tartják. E téren azonban a szakácsok és szakácsnők nyelve minden más nyelvet lefűz.

A biblia szerint, üsdőben minden embernek egyforma volt a nyelve s csak a Babel-tornya építésénél zavarodott össze. Azóta állott elő az a sok tarka-barbka nyelv és sajátos, hogy minden nácio a maga nyelvét tartja legrészebb és legérdekesebbnek.

Annyi áll, hogy a nyelv már a legősibb időktől kezdve nagy szerepet játszott és sok izgagát idézett

Ha a fennebbi községek a gyulafehérvári kir. járásbirósághoz osztatnának be hatáskör tekintetében, akkor sokkal helyesebben lenne a járásbiróság területe is kikerekítve.

Egy vidéki.

Felhívás

Lukács Béla tisztelőihez!

Hazánk nagyszülötte boldog emlékü Lukács Béla v. b. t. t. ő nagyméltóságának Zalathnán, hol született s mely hely mindenkor kedves pihenő helyül szolgált, ha munkássága mezejéről új erő merítése végett letérhetett: a zalatnai kaszinó kör — karöltve Zalathna közönségével, halála külső jeléül emlékoszloppal kívánja megörökíteni halhatatlan emlékét.

Zalathna kisközség közönségének anyagi ereje kevés ahhoz, hogy a nagyszülött érdemeihez méltó emléket emeljen önérejből, azért azon testületek, egyletek, emberbarátokhoz fordul adományaiknak e közös oltárra tevését kérve, kik elhunytban nemesak az embert, társadalmunk egy tagját, de országunk, szeretett Magyarbázánk egy igazán tevékeny s tevékenységének áldozatává lett nagytehetségű munkását gyászolják.

A kegyeletos adakozók sziveskedjenek adományaikat Zalathnára Molnár Károly m. kir. főerdészhez, a szoboralap pénztárosához juttatni, a gyűjtőeknek pedig — melyek folyó számmal vannak ellátva — a törvényes elszámolás érdekében folyó év június hó 1-éig való szives visszajuttatását kérjük.

Zalathna, 1901. február havában.

Az emlékmű bizottság: Dr. Szontaghi Adolf, b. főorvos, kaszinóküri és bizottsági elnök. Molnár Károly m. kir. főerdész, kaszinóküri alelnök és bizottsági pénztáros. Csánki József áll. ipari szakisk. igazgató. Knopp Venczel áll. ip. isk. szaktanár. G. Jancsó Lajos áll. ip. isk. rajztanár. Gábrovics Kornél áll. ip. isk. szaktanár, mint művészi bizottság. Lovag Oelberg

elő az emberek között, sőt nem egyszer bajba keverte magát a saját tulajdonosát is. Talán innét keletkezett az a közmondás: ne szólj szám, nem fáj fejem. Aligha tapasztalta valaki keserűbben e mondás igazságát mint Cicero. Ez a jó ur egy igen becsületes ember és kiváló szónok volt hajdan a híres Rómában s nyelve oly hatalmasan ékes beszédű, hogy mindekit bámulatba tudott ejteni. A tanácssteremből csupán nyelve erejéből kergette ki a híres Katilinát, azt a hatalmas összeesküvőt.

Egyszer azonban a jó urnak nagyon eljárt a nyelve; a rossz erkölcsükről beszélt s keményen megtalált szurni egy Fulvia nevű urbölgyet, aki Antoniusnak, egy hatalmas római főurnak volt a felesége s éppen nem tartozott a hét szűzek közé. Szegény Cicero! Antonius egy lázongás alkalmával levágatta a fejét, azt a méltóságos drága fejet s odaadta a feleségének, Fulviának. Fulvia öngysága aztán kivágatta a nyelvét, azt az ékesen és becsületesen beszélő nyelvet s gombostikkal agyon meg agyonszurkálva, kiszgeeztette a piacon. „No most beszélj!” gondolta magában. Szegény Cicero! Ha feltámadna, bizonyára még azt is eltagadná, hogy beszélni tudott vala.

A nyelvnek beszédképessége rendkívül egyszerű és sokféle. Némely nyelv képes arra, hogy csekély gyakorlat után a földkereken lakó minden nácio nyelvét utáncsinálja. Mitridates pontusi király pl., aki 25 ország felett uralkodott, midőn egyszer mind a 25 országból megjelentek előtte a követek, külön-külön saját nyelvükön beszélt mind a 25-tel. Paskalnak 36-féle nyelve volt, azaz hogy 36-féle nyelven beszélt s egész könnyűséggel rántotta elő akármelyiket is.

A mások nyelvének elsajátítása manapság talán még inkább szokásos, mind hajdanában. Nálunk Ma-

Gusztáv kir. bányakapitány. Kurovsky Zsigmond kir. főmérnök. Csiky János róm. kath. főesperes plebános. Albin Gyula körjegyző, mint pénzügyi bizottság. ifj. O. Veress Sándor ev. ref. lelkész. bizottsági jegyző.

IRODALOM.

* **Modern divatok.** Az emberi szellem széles, valószággal szomjazza az újságot. Nagy művészek élvezése után ujongva tapsol kisebb értékű fiataloknak. Régi hagyományok szentesítette műformák megsértését genialis újításnak tartja. Egy mezőn használt stílussal szívesen kísérletezik más téren, ahol addig nem használták, mert nem oda való. Így szorította ki a modern dráma egyéni küzdeme a régi drámát, melyben az egyéni és a köz ütközött össze. Így ment ki divatból a könnyed és szellemes, finom francia operette, kénytelen lévén kitérni a durva vaskos angol bohózat utjából s a szellem pattogásának helyét elfoglalták pattogó tánczok. A zene, mely eddig kísérte a cselekményt, most vezet.

A legszélsőbb és legtulzább újítások csak látszólag oly újak és az emberi szellem nem igen produkálhat olyat, aminek előzménye ne volna az emberiség történetében. A zenei elemeknek most említett tulhatalmasodása megvolt már Görögországban. A secessió, alig olvasható modern betűk csak a régi, esetlenségükben szép fraktur-írás tulhajtásai. Tiffány vázain figyelmes szem meglátja az őskori vad népek rajzának motívumait. Az apahidai lelet kanecsoja formára, díszítésre finom, mint azok az újabb edények, amelyek díszítését dícséretképen nevezzük modernnek. Formára, hajlékonyságra, sugárságra kiálja a versenyt a legmodernebb alkotásokkal. Valóban, a világtörténet nem más, mint az emberiség eszméinek és az emberi kéz alkotásainak vissza-visszatérő megújodása, eltérésekkel, különböző alakokban, de nagyjában mindig ugyanannak maradvá. Az emberi szellemnek történetét, eszméit, az emberi kéz alkotásait gazdag és színes képekben mutatja a Nagy Képes Világtörténet, amelynek most 93. és 94. füzeté hagyta el a sajtót. Ezekben van a híres és művészi apahidai kanecsonak rajza is. Az egész vállalat tizenkét kötetből fog állani, szerkesztője dr. Marczali Henrik akadémikus, a budapesti egyetem történettudomány tanára. A IV. kötetet dr. Borovszky Samu akadémikus, jónévi történetíró írja dr. Goldziher Ignác europahírű orientalistának társaságában. Az V. kötetet dr. Mika Sándor írta a legújabb kutatások nyomán. Egy kötet ára diszkótésben 16 kor., kapható füzeteként (á 60 fillér) és havi részletfizetésre is, a kiadó-társaságnál, Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

* **Hol a vidámság?** Erre a nehéz kérdésre az egyedüli helyes felelet az, hogy vidámság ott van, a hol a „Mátyás Diák“-ot olvassák. A hol a jónévi nevetés hallatszik, a hol elégedettségűt tanyát, a hol a derű tanyázik, a hol a vó az anyósát is mosolyogva nézi s hol az adóvégrehajtót is nevetve fogadják: ott a Mátyás Diák nem hiányzik. Ezt a legmulatságosabb és legnagyobb terjedelmű élelzap úgy karikaturáival,

gyarországon főleg a „Párlevű“ nyelv jött divatba s leginkább gyakorolják benne nyelvecskéiket a felserdült leánykák.

Nem is volna abban baj, csak az a kár benne, hogy azt hiszik, hogy azzal együtt jár a műveltség is s előbb bele kóstolniok a Parlevű nyelvbe, semhogy az anyjukéből tudnának valamit.

Mondják, hogy minél bölcsőbbé lesz az ember, annál inkább ellustul a nyelve. Bizonyításul Sokrates példáját szokták felhozni. Ez a Sokrates Görögországnak volt legnagyobb bölése, kít az Isten ép oly beszédes nyelvű oldalbordával áldott meg, mint amily esendes, hallgatag volt ő. Xantippe, ez a derék feleség egyszer megeresztette a nyelvét s reggeli 5 órától esti 6-ig folyton tartott a zivatar. A bölés Sokrates csak hallgatott. Ez boszantotta az érdemes hölgyet s mérgében egy kanta vizet öntött férje-ura nyaka közé. „Tudtam, mondá ez, hogy a zivatart eső követi!” És megállotta, hogy többet egy szót sem szólt.

Azt is mondják, hogy a vénséggel együtt a nyelv is veszít beszédképességéből, a gyakorlati élet azonban ellenkezőt bizonyít s az öreg nénikék határozottan tiltakoznak ellene.

A nyelv képes édesen, lágyan, durván, haragosan, csufondárosan s ki tudná: hányféleképpen beszélni? Legédesebb beszédű a nyelv akkor, midőn az imádottnak tesz szerelmi vallomást; legveszedelmesebb és sértebb akkor, midőn egy hangots e szól, hanem csak úgy kiöltögeti magát valakire.

(Vége. köv.)

adomáival, aktuális viczezeivel, vig elbeszéléseivel, szenzációsan vidám regényével, változatos talányrovatával és bravuros alakjaival a legszívetemelőbb háziarát, a melynek egy családnál sem volna szabad hiányozni. A Mátyás Diák Murai Károly szerkesztésében, a Wodianer F. és Fiai kiadásában jelenik meg s immár tizenharmadik évfolyamát futja. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkanyus-utca 3) mutatványszámot ingyen és bérmentve küld.

Lucius Flavius.

Előfizetést hirdetek Spillmann József, Jézus-társasági atyának egy újabb művére, melynek címe: **Lucius Flavius**. Történeti regény Jeruzsálem utolsó napjaiból, két kötetben. P. Spillmannak ritka elbeszélői talentuma, melyet fordításomban és kiadásomban eddig megjelent műveiben („A Woxidoni Csodavirág”, „Bátran és Hiven”) nyilvánvalóan megkedvelt a magyar olvasóközönség, talán még ragyogóbban érvényesül ez újabb művében, a „Lucius Flavius”-ban, mely szintén rövid idő alatt megérte a második kiadást. E történeti regény, mely a 66. év (Kr. u.) Pascha-ünnepével kezdődik és a templomégéssel és Jeruzsálem pusztulásával végződik, a világ történelem egyik legmeggrázóbb tragédiáját adja elő, és mindjárt hozzáférhetjük, hogy a szeizmnek írói ereje az anyag nagyszerűségéhez méltónak bizonyult. Különösen elmondhatjuk ezt a végső, megrendítő katasztrófáról, melyet olyan erővel és oly szemléletesen állít elénk, hogy szinte úgy érezzük, mintha az elmondott események közepette élünk. Spillmann köztudomás szerint kivált az érdekesítő meseszövevénynek nagy mestere, és tényleg, az események, a nagy számban szereplő egyének élményei ebben a regényében is színes változatossággal fűződnek, foúdnak össze. Igen hatásos és érdekes sok olyan egyének szerepeltetése, a kik Krisztus Urunk csodás életének és kinszenvedésének szemtanúi voltak; mintha Jeruzsálem talaján még meglátszanék a Megváltó vére; még élnek Jeruzsálemben Veronika, a ki az Urnak verejtéke letörölésére kendőt nyújt; Malchus, a kit a Coenaculum kapusaként látunk viszont; Kaifás, örülten, Krisztus Urunk egykori börtönébe zárva, és mások. Az a körülmény, hogy az elbeszélés számai Rómába is átnyúlnak, lehetővé teszi, hogy a szerző Péter és Pál apostolfejedelmek dicső alakjait, működésüket és halálukat szintén beleszöjje az események menetébe. További érdekességet ad a regénynek napjaink egy nemrég történt eseménye is, bár a szerző azt természetesen előre nem tudhatta: az elbeszélés egyik fő színhelye ugyanis a Mária-ház, a Dormitio, a keresztények gyűlékező helye Jeruzsálemben, és szomszédságában a Coenaculum. Pompás alak a regény hőse, Lucius Flavius, igazi nemes bajnok, a ki csak az igazság ösvényén igyekszik előre, és ilyképen el is jut a kereszténység igaz voltának megismeréséhez. A cselekvény színhelye főképen Palesztina, azonban Róma is elénk tárul a keresztények vérértől párolgó amphitheatrumaival, úgy, hogy a két versengő hatalmat, a zsidót és a római, teljes megvilágításban látjuk. Jeruzsálem pusztulása meghatóan szövéődik a mű befejezésébe, amde e szörnyű katasztrófa felett kiengesztelődően lebeg biztató hanalpirja a kelő kereszténységnek, mely diadalmasan hódítja meg a világot. A két kötet terjedelme körülbelül 50 nyomtatott iv lesz. Ára mindakettőnek, bérmentes szállítással, fűtve 6 korona (10 sacr.), kötve 7 korona (12 sacrum). Tíz példány után egy tisztelet példány. — Intenőket, de csak határozott kívánságra, már most jelölhetek. Nagyon kérem az előfizetni szándékozóknaa mielőbbi szives jelentkezését, mert csak bizonyos számú megrendelés esetében adhatom ki a költséges művet. A megrendeléseket, legcélszerűbben levelezőlapon, az alulírt címre kérem. Temesvár (seminarium), 1901. február hó. Kiváló tisztelettel Patzner István, áldozár, főgymn. tanár, a „Szent-István Társulat” Tud. és Irod. osztályának tagja. Szintén nálam, még mindig kaphatók Spillmann József, Jézustársasági atyának, fordításomban megjelent következő igen érdekes történeti regényei: 1. Bátran és Hiven. Egy gárdatiszt emlékiratai XVI. Lajos svájci ezredéből. Történeti regény. Két kötet, 572 lap. Ára fűtve 5 korona, egy diszes vászonkötésben 6 korona. 2. A Woxidoni Csodavirág. Történeti regény Stuart Mária utolsó évéből. Két kötet, 527 lap. Ára fűtve 5 korona, egy diszes vászonkötésben 6 korona. A ft. papságnak mindkét művet erga sacra is küldhetem, és pedig fűtve mindegyik mű 9 sacr., kötve mindegyik külön 11 sacr. Alkalmas ajándékkönyv „Nagyobb és kisebb Műfordítások” című kiadványom is. 239 lap. Ára fűtve (kötött példány ebből a műből nincs) 3 korona (5 sacr.) Nevelő- és tanítványok vezetőinek mind e műveket különösen ajánlhatom.

Ujdonságok

Gyulafehérvárt. 1901. márczius 7.

— **Márczius 15.** Hogy mit jelent e terminus a magyar nemzet történetében, azt nem kell bővebben fejtegetni. Ismeri azt már minden fia a magyar hazának. Ez a dátum az, mely a történelemírásban leginkább kiemelkedik. Mint a nap a tiszta égen, úgy tűndöklök márczius 15-ike az emlékezet tengerén. De valamint a fénylő napot is olykor sötét felhő takarja el, úgy borúl el lelkünk is e dicső nap emlékezetén. Az e napon kivívott polgári jogokat borzasztó drágán kellett megfizetnünk. A márczius szülte szabadságharcban küzdő hős vezérek bitófára huzdoltattak, más jeleseink tömlőzbe vették. „Elhulltanak legjobbjaink a bosszú harc alatt”. A nagyok Legnagyobbja pedig örökös száműzetésébe lett kárhoztatva. De ne feledjük el, hogy a magyar nemzet legdrágább kincse és fentartója, az if-

juság mily elremitő számban pusztult el a függetlenségi háborúban. Sokat vesztett a magyar 1848-ban. Ezt kimondani is borzasztó. De kárpótlásul sem maradt talán egyebe, mint a dicső mult, mely tiszteltté teszi a magyar nemzetet örök időkre az egész világ előtt. A dicsősége az, mely mozgáshoz hozza a honfi vért minden fordulóján e napnak. A dicsőség emléke dobogtatja meg a magyarok szívét márczius 15-én. Azért kíván e napon ünnepelni, hogy áldozzon azok emlékének, kik számára a dicsőséget, a tiszteletet megszerezték. Mi is gyulafehérváriak, ünnepelni fogunk e napon. Az Emke Daloskör rendezi az ünnepséget. Lesz elnöki megnyitó beszéd, szavaltat, felolvasás és ének. Derék tanáraink és tanítónk szerepelnek nagyobb részben a műsoron. Lapunk a hazafias ünnep előtt már nem jelenhetvén meg, felhívjuk a város hazafiasan érző és gondolkodó polgárságát, hogy vegyen részt minél nagyobb számban a hazafias és szépnek ígérkező ünnepen. A bázulajdonosok tűzzék ki e napon a nemzeti zászlót és este világítsák ki házuk ablakait a dicső nap emlékéhez méltó fénnel. Ünnepeljen minden szív, a ki hazájához hív.

— **A halál** ismét nagy munkát végzett a mult héten városunkban. Elragadott egy fiatal asszonyt szerető családja köréből, magához szőlított egy javakorbeli özvegyet, ki ép most lelte gyönyörűségét fészket rakott gyermekeinek boldogságában, kidöntött az élők sorából egy családientartó apát és a másvilágra hívott egy agastyánt, ki sokat munkált, sokat fáradozott életében s kinek példás életéért a földi jutalom egy önkézzel tiltott fából előre elkészített koporsó volt. Egy egész kis társadalmat képez már a holtak birodalmába ez évben eltávoztak száma s ki tudná megmondani, hova növekszik majd e szám az év végső napjáig. A most elhunytak névszerint ezek: Markovitsné Simon Jeny, Kremzer János, özv. Marschall Józsefné sz. Bodó Viktoria és Klemens János. Valamennyiök halála sajnó fájdalommal töltötte el hátrahagyottaik szívét; de az ismerősök körében is megdöbbenést és részvétet keltett. Temetésükön nagyszámú közönség rőtta le a végső tisztességet. Béke poraikra!

— **Sorozás.** Az idei fősorozáson beváltak a következő ifjak. Az első korosztályban: Lassner József, Totoján Tamás, Seidenfeld Mihály, Mirion György, Ruszán Miklós, Sencsán Sándor, Vég Ede, Szász György, Bimbea György Miklós, Timisán Demeter, Cirlea Andrá József, Drimbereán Anton. — A II-ik korosztályban: Crikován György, Heprián Demeter, Rozentbál Albert, Bukser Arion. A III-ik korosztályban: Pápiu Szabin, Muntean Demeter. Összesen 18 ifjú ember tette le a hűség esküt királyhoz és hazához. — Kevés a szám, de a minőség jó.

— **A gyulafehérvári húsfogyasztási szövetkezet** f. é. márcz. 24-én d. u. 4 órakor az Európa éttermében tartja évi rendes közgyűlését. Tártyak: 1.) az igazgatóság évi jelentésének tárgyalása, a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és határozat a felmentvény megadásáról; 2.) az igazgatóság és a felügyelő bizottság megújítása; 3.) az igazgatóság jelentései és előterjesztései. A gyűlésre a szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja Gyula-Fehérvárt, 1901. febr. 5. Az igazgatóság.

— **A Materni-féle szegleten** vasárnapon és ünnepnapokon át a paraszt legények és leányok katonákkal egyetemben úgy állják az utat, hogy ott a közlekedés teljesen lehetetlen. De ettől eltekintve, olyan magavisolelet tanúsítanak, a melytől pirulva kell elfordulni az ott eljáró közönségnek. S ha akad valaki, a ki elég bátor e szemérmetleneket meginteni s utat kér magának, azt a legszemtelenebbül kinevetik, s útastják, hogy elég tágas a tér, mebetnek arrább is. Vasárnap délután is a templomból hazatérő közönségnek álltak útját s kényszerítették letérni a járdáról, miközben trágár kifejezésekkel illeték az arra járókat. Persze a rendnek büztő örei ezt egész természetesen találják s a világburgó egy se tekintene még arra felé se. Felhívjuk e türhetylen állapotra a rendőrkapitányság figyelmét.

— **Nem kell a fillér.** Ime mit használt a valuta, az új pénzegység. Az élet megolcsóbbítása volt első sorban annak célja és most már kiderült, hogy nem kell a magyar embernek fillér. Nem becsülik azt meg, épenséggel nem és semmi sem lett olcsóbb, sőt mintha az igazi drágulás, melyet lépten nyomon észlelünk, épenséggel a valuta szabályozása óta szakadt volna reánk. Külföldön keresett pénznem a legkisebb, a fillérrel egyenletes érték, nálunk azonban 100 ember közül 99-nek talán még a kezében sem volt. A 2 filléres, a mióta kivonták a forgalomból a jó régi 4 krajczarost, keresettebb, mint az előtt a krajczáros volt, a kinek azonban tizletekben, vagy piaczkokon filléresben adnak vissza, az vonatkozik a kedves kis pénzdarabcskát elfogadni. Innét van azután, hogy a pinczérnek nem adhatunk a pikkoló mellett 2 fillér borralalót,

mert alaposan lenézne azt, a ki adja és ott hagyja az asztalon. A piacon is debogy fogadják el a jó falusi asszonyok. Egy fillért semmit, de semmit a világon, vásárolni nem lehet, még a legolcsóbb magyar dolgot a gyufát sem. — Pedig talán meggazdagodnák a gyufagyáros, aki fillértárusitana gyufáit és mindenki üdvözlőné, hogy elvégre valamit fillért is lehet már vásárolni, érdemeket szerezve a közgazdaság terén. Ennek a mi istancziánknaa pedig az a vége, hogy több 2 fillérest hozzanak forgalomba, mertabban nagy a hiány, még az adóhivataloknál is alig kapható, mert nem vernek eleget Kőrmöczbányán. A szegény hamupipőke, az 1 filléres pedig ugyanott hever hordókban, nem keresi azt senki, nem kell az senkinek, még az uszáli koldúsnak sem, aki talán legnagyobb szívóssággal ragaszkodik az ő régi egykrajczárosához, most már két filléreséhez. Az egyetlen hely, ahol otthonos lett a fillér, az a posta, ahol különböző bélyegek kikerítéséhez kell a fillér. De itt se ártana, ha a távirati blankettát, melyet mindenütt ingyen boesátanak a táviratozók rendelkezésére, nálunk pedig 2 fillértért árusítják, egy fillért lenne kapható. Így az egyfilléres rézpénz csak elvi értékkel bír és még sokáig fog tartani, míg ezéjének megfelelőleg igazi forgalmi pénz lesz.

— **Csodaszámba megy** azon rendkívül jó hatás, melyet a csuz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvednek és fürdöket s különféle szereket eredménytelenül használtak, e szer nébányzori használata által meggyógyultak. Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógyszerárában Bpest V. Sétátér-utca.

— **Medve-idill.** Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületnek Szeben megyében, a 2544 méter magas Nego-hegységben van egy menedékháza, mely élelmiszerekkel is el van látva s nov. 17-ig rendesen nyitva áll. A mult évben ezen a napon az Erdélyi Kárpát-Egyesület szebeni fiókjának több tagja kirándult a menedékházba s akkor alkalmuk volt megfigyelni, hogy egy elhagyott közeli pásztorkunyhóban egy medvecsalád miként rendezkedett be a küszöbön álló tél elől. A család három tagból állott: egy roppant nagy anyamedvéből és két, már szépen fejlett boesból. A kanmedve hazatérését a turisták nem bírták bevárni, mert délután baba indultak. Alig érkeztek azonban a hegység lábához, egy vadásztársaságra bukkantak, mely éppen két hatalmas kanmedvében gyönyörködött, a melyeket lelőttek. Valószínű, hogy ezek egyike volt a családfő. A vadászok szerint a Nego alján tartott hajtvadászon hét medve volt a hajtságban. Egybehangzó hírek szerint rég nem volt annyimedve Szeben megyében, mint az idén.

— **Foltozott szívek.** A modern sebészet tudománya manapság már annyira előrehaladt, hogy konkurrencziát csinálva Ámor istennek, a sebzett szíveket is megtudja gyógyítani. Csakhogy nem hasonlószeóvilág, hanem közönséges technikai uton, tűvel és cernával. Az emberi szívet többféle módon érheti sérülés. Leggyakrabban akkor sérül meg a szív, ha az embert nagyon jóllakott állapotában mellbe ütlik. Ha gyomor ugyanis nagyon tele van, fölfelé, előre nyomja a szívet a mellkasban. Ha ilyenkor megütik a szívet, a szívzsacsokban vérömlés támad, a mely gyors segély nélkül halált okoz. Ha azon a betegen műtétet hajtanak végre, életét meg lehet menteni. Az így megoperált betegnek fele meggyógyul. Dr. Hilt német orvos említi, hogy több esetben megvarrta a megrepedt szívet s a beteget így mentette meg a biztos haláltól. Arra is volt eset, hogy egy 58 éves leánynak kötött turódott a szívébe. A sebet a doktor bevarrta s a lány meggyógyult.

— **A soványító kura.** Mulatságos eset történt a minap a Szomolnok község közelében levő hegyen. Egy szomolnoki embert, a ki házi gyógyszeráráról híres, felkeresett egy ijesztően elhízott ismerőse, hogy tanácsot kérjen tőle. Bárminő soványító kurát elfogad — úgy mond — csak biztos és gyors hatásu legyen. Amaz megígérte, hogy másnap megadja a jó tanácsot. Ezután másra terelődött a beszélgetés, melynek folyamán a kövér ur szóba hozta beteg kutyáját s kérte tudós ismerőst, hogy pusztítaná el valami módon s mindennek fölött fájdalom nélkül. — Meglesz! Majd dinamittal robbantom föl. Reáköttöm a töltényt, a mely ezer darabra szakítja majd szét. A kövér urnak tetszett az ajánlat s másnap elvitte a kutyáját a megjelölt helyre, a látványosság okából összetoborzott ismerőseivel egyetemben. A kis társaság a hegyen gyűlt össze s a tudós férfiú előbb odakötötte a kutyát egy fához, azután a hátára erősítette a dinamit töltényt s meggyújtotta a kanóczot. Tisztes távolból nézte a társaság a következendőket. A kanóczon a tűz tovább és tovább terjedt, mignem a kutya oldalát perzselte meg. A halálra ijedt állat egy vad rántással elszabadította magát a köteléktől és eszeveszeszeten futot, — a gazdája után. — Jézus Mária! — ordított fel a kövér ember — a dinamit! . . . És a máskor mozogni

is alig tudó nehéz ember eszeveszett futásnak eredt a hegyen, hol felfelé kapaszkodva, hol gurulva lefelé. A kiállott izgalom és fáradság következtében végre ájultan rogyott össze. A társaság többi tagja eleve tudta, hogy a tiltény dinamit helyett haszontalan festéket tartalmaz s a célja nem a kutya felrobbantása, hanem a kövér ur megsoványítása volt. Kaczagtak tehát mód nélkül. S a csel csakugyan sikerült, mert a nehézkes férfi e kalandból kifolyólag öt kilót fogyott. Ennek dacára mégis megindítja a pört a különös kura felalálójára ellen.

— **A szerelem gyógyítása.** A tudomány napról-napra nagyobb szerepet játszik életünkben, melyből a romantika mindjobban eltűnedezik. Mi kell több annál, hogy már a boldogtalan szerelem is gyógyítható. A gyógyszer pedig semmi egyéb, mint — szénsavas mesz. Mily váratlan felfedezés. Szénsavas meszet és semmi más feltűnőbb alkatrészt nem találtak egy Alan-jében Spanyolországban levő csodaforrásban, melynek vizétől a szerelmesek meggyógyulnak. Sajnos, a csodaforrás vize csak a nőkre hat, a férfiakat nem képes meggyógyítani. Az alanjei forrásban eleinte csak hiszterikus és ideges nők fürdtek, hogy a szerelmi betegséget is gyógyítja, azt utabban fedezték fel és vízében megfürdve, már nem egy Ophelia meggyógyult. Dr. Kegenera fürdőorvos több olyan esetről számol be, melyekben a csodaforrás vize a boldogtalan szerelmeseket meggyógyította. Egy falusi leány akkor esett bele a szerelmi betegségbe, a mikor nyalka unokafivére a katonaságtól visszajött. Étvágya elmúlt és oly hiszterikus lett, hogy vigyázni kellett rája. Hónapokig tartott ez az állapot, míg végre a leányt Alanjéba vitték. Eleinte nem akart fürödni, de végre beleöröszakolták és néhány fürdés után a szerelem betegje teljesen meggyógyult. Egy másik paciens nő süttét bőrt, ideges tizenhétéves szexuális leány volt, ki összeveszett jegyesével és azóta annyira gyűlölte, hogy jegyesének pusztaságára dühöngővé tette és az álmát is elrabolta. Alanjéba vitték a leányt, hol két hétig minden reggel megfürdött a csodaforrás vizében, esténként pedig zuhanyfürdőt vett. A leány étvágya és álma a hét végén visszatért, két hét múlva pedig teljesen normális lett és a mi a legcsodálatosabb, jegyesét is megint szerette. Egy harmadik leánynál a szerelmi betegség abban nyilvánult, hogy folyton beszélt és a földön hempergett. Husz alanjei fürdő ezt a beteget is meggyógyította.

— **Új női foglalkozások.** Amerikában a nők új foglalkozást találtak ismét maguknak. A nőknek minden téren való térfoglalásáról elmélkedni, mikor egy hír érkezik a nőemancipáció haladásáról, már sablón. Nem marad más hátra, mint egyszerűen közölni ezeket a híreket. New-Yorkból azt jelentik, hogy Ottazaban mostanában sirásóknak és halott-balsamozóknak is jelenkeznek a nők. Ez se lep meg már senkit, legföljebb rémes kisé az az újság, hogy Valparaisóban egyetlen közúti kocsinak sem férfi már a kalandja. A valparaisoi tramway-kocsikat mind nők kalandozzák.

Nyílttér⁺)**Foulard-selyem**

65 krajcártól egész 3 forint 65 krig méterenként, fekete fehér és színes selyem; azonkívül Blousok és ruhákra való 65 krtól 14 forint 65 krig méterenként. Mindenkinél bérmentve és elvámolván házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Schweizba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. * Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Kimerülési állapot az 50 éves asszonynál.

Staub Lajos levélhordó Londonvillersben (Lotharingia) a következő levélben őszinte bizonyítványt ad egy gyógyszer erejéről, mely anyjának egészségét visszahozta: „52 éves anyám — írja — ki Karlsruheban lakik, hosszú idő óta beteg volt. A máj és altest megdagadt, makacs rekedtség, valamint fájdalom a gyomor, altest és derékban súlyos szenvedést okoztak neki. Annnyira ki volt merülve, hogy minden perczben elájult és nem bírt a lábán állni. — Miután sok szert hiába megkísérelt, végre a Pink-labdacsokat használta és tulboldog volt, mert azóta nem szenved többé, a betegségnek minden jele eltűnt és nagyon jól érzi magát. Szívesen felhatalmazom Önt levelem közvételére.”

A Staub asszony életkorában különös, ezen életszakban sajátos, zavarok lépnek fel, a melyek nagyon veszélyessé válhatnak. A vérnek már nincs a rendes és szabályszerű keringése és mindazon esetek, a melyekben Staub asszony több év óta szenvedett, ennek következményei voltak. Ezért szükséges minden erővel és rendelkezésre álló szerrel a szervezet ezen zavarai ellen küzdeni. A legjobb, ilyen körülmények közt választandó szer a Pink-labdacsok, melyek a vér gyarapítása által annak ismét erős kölcsönöznek, rendszeres keringést és szabályszerű működését ismét helyreállítják. Épp ezért minden a vér elszegényedése által keletkezett betegség, mint vérszegénység, általános gyengeség, álmatlanság, sápkór, neurastémia, női baj és rheuma erősen a Pink-labdacsok által küzdetik le. Kaphatók minden gyógyszerboltban, valamint a magyarországi főraktárban: **Török József** gyógyszerboltban Budapest, Király-utca 12. sz., dobozonként 1 forint 75 krtól vagy 6 doboz 9 forintért.

Sz. 5215—900 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbírósi telekkönyvi hatósága által közhírre fétetik, hogy Dr. Chirtop Zosim ügyvéd

által képvis. Sicoe George Chirsu végrehajtónak Orlea Todor lui Niculae végrehajtást szenvedő ellen 200 kor tőke, ennek 1898 július 5-től járó 5% kamatai, 72 kor 32 fill. költség behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósi területéhez tartozó Szohodol község 1368 szíjvben A + 1 rendszám. 867/1. 868. 869. 885. 886. 887. 900. 901. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 910. 911 hrsz. ingatlanból Orlea Todor ^{66/210}-ed juraléka és tartozékai Szohodol községbázánál megtartandó nyilvános árverésen **1901. évi április hó 17 napján** d. e. 10 órakor a kikiáltási ár 10%ának kész vagy a 42 §-ában felvett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333 I. M. sz. a kibocsátott rendelet értelmében övadékképes értékpapírban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Abrudbánya, 1900 december 30-án.

A kir. járásbírósi mint telekvi hatóság.

A kivonat hitelessé Simó Béla kiadó.

4770—1900 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Dr. Draie Eneas ügyvéd által képviselt Mucia Niculae és Vasziele Aroné végrehajtónak Anka Sámson végrehajtást szenvedő elleni 40 korona tőkekövetelés és ennek 1898 május 6-tól járó 5% kamatai, 18 kor. 80 fillér költség iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbírósi területén lévő Zalatna község 1048, 1049 számú fekvő az 1048 szíjvben A + 1—14 rendszám 7819, 7856, 7857, 7859, 7860, 7861, 8887, 8890, 8891, 9169, 10028, 10116, 10124, 10125, 10311, 10312, 10430, 10699, 10700, 10701, 10917, 10991, 11345, 11356, 11357, 11358, 11374, 11375, 11376, 11379/2 hrszám és az 1049 szíjvben A + 1 rendszám 11379/1 hrszámú ingatlanokra az árverést 1118 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 8-ik napján** délelőtti 10 órakor Trimpool község községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis Egyszázötveneg korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbánya 1900 évi december hó 21. napján

Az abrudbányai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat hitelessé Simó Béla kiadó.

Mindenütt kapható

Sarg's
Kalodonit

nélkülözhetetlen Fog-Créme

a fogakat tisztán, fehéren és egészségben tartja

Gázkészülék Gyártási Vállalat

Mautner Adolf és Társai
Budapest, V. Arany János-utca 5. sz.
Acetylen világítási berendezések

minden nagyságban

Számos berendezés üzemben
CALCIUM CARBID ELADÁS

minden mennyiség a legolcsóbb napi áron.

Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen.

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk

A többek között berendeztük:

Özv. gr. Batthyány Józsefné, nagybirtokosnő Felbár
Dr. Almásy László, ügyvéd Jászberény.
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös.
Takarékpénztár Esztergom.
Községháza Vojtek.
Bikfalvy Testvérek, kereskedők Zilah.
Löwy József és Tsa, likörgyárosok Besztercebánya.
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia).
„Posavina“-szálló Breka (Bosznia).
„Bosna“-szálló Banjaluka (Bosznia).
Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka.
Haus Keresztély, vendéglős Hódcságh.
Mezei Mór, vendéglős Munkács.
Földváry István, vendéglős Új-Gradiska.
Frank Mór és Tsa, vasúti vendéglős Boglár.
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia).
Planer Ferencz, vendéglős Déva.
Konya Miklós, vendéglős Zilah.
Kaszinó-egylet Nyírbátor.
Weiser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós.

3000
Koronát

és még többet kereshet bárki ügyünk-ségünk átvételével évente. (Szakut-dás nem szükséges.) Ajánlatok „K. J. 99.“ Rudolf Mosse, Wien, ezimezendők.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényeknél, csúznál és meghűléseknel. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéggeljegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólva minden gyógyszerboltban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Meghívás.

A gy.-fehérvári kerületi betegsegélyző pénztár

az igazgatóság elhatározása szerint

f. é. márcz. 17-ikén, eredménytelenség esetén

—|| ugyancsak márcz. 24-ikén a pénztár helyiségében ||—

KÖZGYÜLÉST TART,

melyre az illetékes munkaadók és tagok ezennel meghivatnak.

Az igazgatóság.

Szám 145—1901.

Arverési hirdetmény.

Alóírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közliré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1901. V. 50. számú kiküldő végzése által százszebesi Dr. Krasser Gusztáv ügyvéd által képviselt százszebesi Dávid Teodor végrehajtató javára Kuttalva községe ellen 65 K. tőke, ennek 1899 év deczemb. hó 31-ik napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 1901 1/28 lefoglalt és 800 K. becsült még pedig egy szürkés szőrtű 4 éves és egy szintén szürkés szőrtű 5 éves gondozott karban levő bikából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak,

Mely árverésnek a V. 50/2 1901 sz. kiküldést

rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Kuttalva község háza előtt leendő eszközlésére **1901-ik év március hó 16-ik napjának** délelőtt 11 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket

az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottak. Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Kelt Gyulafehérvárrt, 1901-ik év február hó 28-ik napján.

Csia Lázár, kir. bírósági végrehajtó

A Balaton Malásziati Részv.-Társ.**Siófokon**

szállít Siófokról különféle módon készült finoman pácolt hering fajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban két koronáért „ROLLMOPS“ göngyölt heringet 2 korona 40 fillérért utánvétellel. Öt hordó vagy bádogdobozon felüli vételnél 10% engedmény. Továbbá:

fogast, kristály kocsonyában

1/2	1.	2.	4.	literes dobozban
1,30,	2.—,	3.—,	5.—	koronáért.

500 véka Zabos-bükköny.

Vetőmagnak előkészített, első minőségű **zabos-bükköny** eladó **Hofbauer Richárd** birtokosnál **Algyógyon**.

Megrendelések pontosan és Gyulafehérvárig bérmentve teljesíttetnek.

Ára vékánként 1 frt. 65 kr.

Figyelmztetés! A híres.
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a **MAUTHNER-NÉV.**
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági-és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket
25 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és. kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN

Irodák és / VI. Rottenbiller-utca 33.

Raktárak: (Közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító / VI. Andrassy-ut 23.

helyiségek: (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes arjegyzéket kivanatra
ingyen és bérmentve küldi.

HIRDETÉSEK

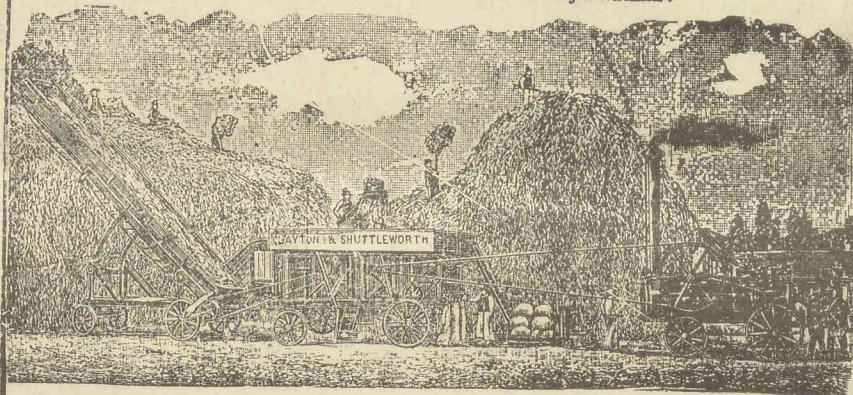
jutányos áron felvétetnek
e lap kiadó hivatalában.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok

BudapestVásári-körút
63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek

2 1/2, egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, borotvák.

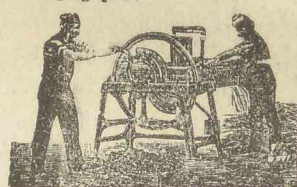
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecskavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acsók-ekék

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívá-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

Minden háziasszony és anyja

üdvözölhető, aki az egészség,
takarékoság és jólre való
tekintetből a Kathreiner-féle
Kneipp-malata kivét (mely
csakis az ismert eredeti
csomagokban valódi) hasz-
nálja.